Plan van aanpak 2025-2027 Impulsgelden Sociaal Ontwikkelbedrijven

Voor: Gemeenschappelijke Regeling Reestmond

Van: Gemeenten Meppel, Staphorst en Westerveld

Datum: januari 2026

Financiële uitvoering op basis van: Raadsvoorstel/besluit nr: 3595919 gemeente Meppel. Na goedkeuring van het plan in de gemeenteraden van Staphorst en Westerveld.

Geachte raadsleden,

Het Rijk stelt gedurende tien jaar (2025-2035) impulsgelden beschikbaar om sociaal ontwikkelbedrijven te helpen bij de vernieuwing van hun werkwijze en structuur. Het doel is om ondersteuning te blijven bieden aan mensen die dat nodig hebben. Binnen Reestmond krijgen kandidaten de mogelijkheid zich te ontwikkelen, met als doel hun deelname aan de (duurzaam) arbeidsmarkt te bevorderen. Daarnaast wordt, waar nodig, zorgvuldig beoordeeld waar iemand zich bevindt in zijn of haar ontwikkelproces, bijvoorbeeld door middel van een diagnosetraject. De wet sociale werkvoorziening, de participatiewet, de wet van school naar duurzaam werk en de wet inburgering worden door gemeenten namens het Rijk uitgevoerd. Vanuit deze vier wetten is de maatschappelijke opgave voor de deelnemende gemeenten om ervoor te zorgen dat, voor iedereen waarvoor dit mogelijk is, duurzaam kan deelnemen aan de arbeidsmarkt. Hierbij is het van belang dat iedereen die dit kan de kans krijgt om zich te ontwikkelen. Daarom krijgt Reestmond de opdracht om met de impulsgelden van 2025, 2026 en 2027 (totaal € 380.831), trajecten binnen de derde leerweg en praktijkleren met een praktijkverklaring op te zetten en uit te voeren én trajecten in het kader van de participatiewet in samenhang met de wet inburgering te verbeteren.

Opdracht aan Reestmond derde leerweg en praktijkleren

1. Onderzoek de mogelijkheden van het structureel implementeren van trajecten via de derde leerweg en het praktijkleren.
2. Leg de werkprocessen vast binnen de organisatie Reestmond
3. Deel de trajecten op de reguliere wijze met de deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling Reestmond
4. Onderzoek de mogelijkheden voor het aanvragen van subsidies voor deze trajecten
5. Leg samenwerkingsverbanden met de verschillende ketenpartners in dit traject
6. Maak inzichtelijk welke kosten gesubsidieerd worden en welke kosten door Reestmond/de gemeenten gedragen moeten worden
7. Monitor vanaf de start het aantal trajecten via de derde leerweg
8. Monitor vanaf de start het aantal trajecten via het praktijkleren
9. Monitor het opleidingsniveau bij de start van ieder traject
10. Leg het eindresultaat per traject vast
11. Leg vast per kandidaat van welke wettelijke regeling de kandidaat gebruik maakt
12. Evalueer en stel tussentijds bij
13. Leg in juni en juli 2027 tussentijdse verantwoording af aan het dagelijks- en algemeen bestuur (DB en AB).

14. Geef bij de verantwoording aan het DB en AB aan of en waarom Reestmond voor de toekomst wel of niet de organisatie kan zijn die gespecialiseerd is in het ontwikkelen van mensen zonder een startkwalificatie via de derde leerweg en het praktijkleren.
15. Wees bereid, als het een succes is en Reestmond gespecialiseerd is in deze trajecten, de kennis te delen met ketenpartners van de drie deelnemende gemeenten en ontwikkelbedrijven in de arbeidsmarktregio Zwolle.

Wat is de derde leerweg?
Studenten volgen, in de derde leerweg, een van tevoren afgesproken deel van een mbo-opleiding waarvoor een mbo-certificaat is vastgesteld, welke worden bijgehouden op https://kwalificatiestructuur.mijn.s-bb.nl. Het deel van de opleiding bestaat in principe uit zowel onderwijs (met begeleiding van de onderwijsinstelling) als beroepspraktijkvorming (leren in het leerbedrijf). De beroepspraktijkvorming kan in een leerbaan of met stages worden uitgevoerd. Studenten leggen examens af waarin wordt beoordeeld of is voldaan aan de certificaat-eisen die voor dit deel van de opleiding zijn vastgesteld

Wat is Praktijkleren met de praktijkverklaring?
Praktijkleren met de praktijkverklaring vindt plaats in een erkend leerbedrijf onder begeleiding van een praktijkopleider. In de dagelijkse praktijk worden werkprocessen aangeleerd. In principe komen alle werkprocessen uit de kwalificatiestructuur MBO in aanmerking voor praktijkleren, maar gezien de doelgroep komen met name werkprocessen op niveau 1 en 2 in aanmerking.
Er bestaat geen lijst van werkprocessen voor praktijkleren met de praktijkverklaring want er zijn honderden mogelijkheden. Reestmond moet zelf de werkprocessen vastleggen die gevolgd kunnen worden binnen Reestmond en delen met de gemeenten. De kunst is de match te maken tussen het werk dat gedaan moet worden (werkprocessen) en de aanleg en affiniteit van de potentiële kandidaat. De mbo-instellingen kunnen hierbij in samenwerking met het erkende leerbedrijf ondersteunen.

Profielen beoogde kandidaten

PROFIEL 1 Werknemers Ontwikkelbedrijven	**Wet sociale werkvoorziening en participatiewet (beschut werk)** Empowerment, vergroten duurzame inzetbaarheid en doorstroom naar reguliere werkgevers. Gericht inwerken op werkprocessen en/of uitbouwen van vaardigheden met ondersteuning mbo, met erkenning van vaardigheden door middel van een certificaat van de derde leerweg of een praktijkverklaring.

PROFIEL 2 pro/vso-leerlingen mbo-studenten (Entree / vsv-niveau 2) of jongeren zonder startkwalificatie die naar arbeid bemiddeld moeten worden.	**Wet van school naar duurzaam werk en/of participatiewet** Doel om leerlingen die het via de regulier opleiding, stages niet lukt om duurzaam werk te vinden de mogelijkheid aan te bieden om via de derde leerweg of het praktijkleren (met de praktijkverklaring) de kansen hierop te vergroten of uiteindelijk alsnog terug te begeleiden naar een regulier opleiding.

PROFIEL 3 Cliënten gemeenten/UWV	**Participatiewet en WW-doelgroeppersonen waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de re-integratie.** Toeleiding naar arbeid, inwerken, vergroten duurzame inzetbaarheid Gericht inwerken op werkprocessen en/of uitbouwen van vaardigheden met ondersteuning mbo, met erkenning van vaardigheden door middel van een certificaat van de derde leerweg of een praktijkverklaring

Structurele kosten
Een opleiding in de derde leerweg wordt niet bekostigd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). De gemiddelde kosten voor één MBO-certificaatopleiding in de derde leerweg variëren sterk, van ongeveer € 3.600 tot € 7.000+ inclusief studiemateriaal, afhankelijk van de aanbieder en het niveau. Waarbij privé-opleiders vaak duurder zijn dan het reguliere ROC. In een aantal gevallen kunnen studenten en werkgevers/Reestmond een subsidie ontvangen voor de kosten van de opleiding. Deze subsidies kunnen in tijdvakken worden aangevraagd bij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) en in het laatste tijdvak 2025 bedroeg de maximale subsidie € 2.700 per gerealiseerde praktijkplaats. Reestmond investeert door inzet van personeel en werk- leerplekken.

Het praktijkleren met een praktijkcertificaat wordt ook niet bekostigd door OCW. De gemiddelde kosten voor één praktijkverklaring zijn tussen de € 800 en € 1.200+. Ook hiervoor kan soms en in bepaalde tijdvakken een subsidie worden aangevraagd bij het RVO.

Naast de incidentele kosten waarvoor het impulsbudget gebruikt kan worden, kan Reestmond de financiën in 2026 en 2027 ook inzetten voor de structurele (studie-)kosten van de kandidaat. Na de evaluatie moet duidelijk zijn welke structurele kosten er per traject zijn minus de subsidiemogelijkheden en hoe deze uit verschillende regelingen wel of niet te bekostigen zijn. Hieruit moet dan ook blijken of deze trajecten bijdragen aan de toekomstige infrastructuur en financiering van Reestmond.

Opdracht aan Reestmond verbeteren werken en leren inburgeraars

1. Onderzoek de mogelijkheden om met anderstaligen makkelijker te communiceren in de beginfase van het inburgeringstraject.
2. Onderzoek de mogelijkheden om de samenwerking op de werkvloer voor de verschillende werkenden beter te laten verlopen.
3. Zorg voor personeel die ook kennis en affiniteit hebben met het begeleiden van werknemers die een andere taal spreken en het Nederlands moeten leren.

Inzet financiën

De kosten van trajecten in de derde leerweg, praktijkleren met een praktijkverklaring en de verbeteropgave voor nieuwkomers zijn afhankelijk van factoren die nog onderzocht moeten worden, zoals:

- de exacte aantallen deelnemers;
- de benodigde opleidings- en begeleidingsinzet;
- de mogelijkheden voor subsidieverwerving;
- de structurele kosten per traject en de mate waarin deze binnen bestaande regelingen gedekt kunnen worden;
- de benodigde aanpassingen in processen, personeel en samenwerkingsverbanden.

Omdat deze informatie op dit moment nog niet beschikbaar is, kan een volledige en realistische begroting nog niet worden vastgesteld.

Voorstel inzet impulsgelden 2025

Voor 2025 wordt voorgesteld om de beschikbare impulsgelden primair in te zetten voor het aanstellen van een projectleider. De te verwachten kosten voor de projectleider zijn:
25 uur per week x 45 weken x € 130,- per uur = € 130.000
Deze projectleider zal:

- het onderzoek en de planvorming uitvoeren en coördineren;
- de werkprocessen, uitvoeringsmogelijkheden en kosten per traject in kaart brengen;
- de subsidiemogelijkheden inventariseren;
- zorg dragen voor een verbeterde uitvoering van de reeds bestaande activiteiten;
- de financiële consequenties voor 2026–2027 inzichtelijk maken.

Vervolg

De resultaten van deze voorbereidende fase worden 26-11- 2026 aan het DB voorgelegd, inclusief een onderbouwde begroting voor de resterende looptijd van het plan van aanpak. Hiermee wordt een zorgvuldig financieel kader gecreëerd voor de uitvoering van de impulsgelden.
In juni 2027 vindt er een tussentijdse evaluatie plaats die ook wordt besproken in het DB en in het AB in juli 2027.
In het laatste DB en AB van 2027 deelt Reestmond de eindevaluatie met conclusies.